

Αθήνα, 10 Ιουνίου 2015

Α. Συγκριτικός πίνακας των προτάσεων του Συνηγόρου του Πολίτη με τις προβλέψεις του σχεδίου νόμου για τροποποίηση του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Έγγραφα Συνηγόρου του Πολίτη προς Υπουργείο Εσωτερικών (Ιούνιος 2013 & Φεβρουάριος 2015) και Ετήσιες Εκθέσεις 2012-2013-2014	Νομοσχέδιο 2015
<p><u>1. Να μην καταργηθεί η κτήση ιθαγένειας λόγω γέννησης ή φοίτησης:</u></p> <p>«οι επίμαχες διατάξεις αφορούν μόνον ανηλίκους ή προσφάτως ενηλικιωθέντες αλλοδαπούς, οι οποίοι γεννήθηκαν, σπούδασαν και διαβιούν επί μακρόν στην Ελλάδα υπό καθεστώς νομιμότητας και χωρίς να έχουν γνωρίσει άλλη χώρα ή ζήσει σε άλλη κοινωνία εκτός της ελληνικής ... τυχόν μετάβαση σε οποιοδήποτε νέο καθεστώς δεν πρέπει να ωθήσει στο περιθώριο, ως νομικά μετέωρους, χιλιάδες ενάλωτους, λόγω ηλικίας, κατοίκους της χώρας μας»</p>	<p><u>Νέο άρθρο 1^α ΚΕΙ, § 1-3:</u></p> <p>κτήση ιθαγένειας με φοίτηση ή με συνδυασμό γέννησης και φοίτησης (όχι μόνο με γέννηση)</p>
<p><u>2. Να επιδιωχθεί η αποτροπή νέας δικαστικής εμπλοκής με προσθήκη κριτηρίων συμβατών προς την απόφαση 460/2013:</u></p> <p>«εν όψει της ίδιας της απόφασης 460/2013 η οποία ουδόλως αποκλείει την κατ' αρχήν πρόβλεψη αυτοδίκαιης κτήσης ιθαγένειας λόγω γέννησης ή φοίτησης, ο Συνήγορος εκτιμά ότι η επικείμενη μεταρρύθμιση του ΚΕΙ δεν πρόκειται να συνιστά επιστροφή στο προ του ν. 3838/2010 καθεστώς απολύτου δικαίου του αίματος, αλλά προφανώς θα ενισχύει τη διαδικασία κτήσης ιθαγένειας λόγω γέννησης ή φοίτησης με πρόσθετα κριτήρια σε συμμόρφωση προς την απόφαση 460/2013, της οποίας, άλλωστε, ορισμένα κρίσιμα εδάφια ενέχουν επαρκείς υποδείξεις για τον τρόπο εφαρμογής της»</p>	<p><u>Νέο άρθρο 1^α ΚΕΙ, § 1-3:</u></p> <p>φοίτηση ή συνδυασμός γέννησης-φοίτησης ως νομοθετικά τεκμήρια ενσωμάτωσης που σχετίζονται με το πρόσωπο του παιδιού (όχι μόνο με τη βούληση και νόμιμη παραμονή των γονέων του)</p>
<p><u>3. Να τεθεί ειδική ρύθμιση για τα τέκνα όσων αποκτούν ιθαγένεια λόγω γέννησης ή φοίτησης:</u></p> <p>«ρητή πρόβλεψη κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας από τα παιδιά των ελλήνων πολιτών, οι οποίοι απέκτησαν ιθαγένεια λόγω γέννησης ή φοίτησης ... η έλλειψη ειδικής ρύθμισης για την περίπτωση αυτή συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος τους, δεδομένου ότι τα ανήλικα και άγαμα τέκνα των πολιτογραφηθέντων αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια χωρίς άλλη διατύπωση και ανεξάρτητα από τον χρόνο γέννησής τους»</p>	<p><u>Νέο άρθρο 1^α ΚΕΙ, § 7:</u></p> <p>κτήση ιθαγένειας από ανήλικα τέκνα όσων αποκτούν ή έχουν αποκτήσει ιθαγένεια με το άρθρο 1^α § 1-3</p>

<p><u>4. Να προβλεφθεί μεταβατικό καθεστώς για όσους είχαν καταθέσει σχετική αίτηση πριν ανασταλεί η εφαρμογή του άρθρου 1^α ΚΕΙ:</u></p> <p><i>«είναι κρίσιμο να ληφθεί μέριμνα για τα εκκρεμή αιτήματα ... αφορά πεπερασμένο και ήδη γνωστό αριθμό δικαιούχων ... προκειμένου να αποφευχθούν καταστάσεις παραβίασης της χρηστής διοίκησης αλλά και δυσεπίλυτα κοινωνικά προβλήματα, η μετάβαση στο νέο νομικό πλαίσιο κτήσης ιθαγένειας λόγω γέννησης ή φοίτησης πρέπει να περιλαμβάνει ρυθμίσεις για την τύχη όσων διαδικασιών εφαρμογής του προηγούμενου νομικού πλαισίου είχαν ήδη ξεκινήσει ... να προσδιορισθεί συγκεκριμένο σημείο της όλης διαδικασίας, βάσει του οποίου οι εκκρεμείς αιτήσεις θα μεταπέσουν στο νέο καθεστώς»</i></p>	<p><u>Άρθρο 2 § 2:</u></p> <p>εξέταση εκκρεμών αιτήσεων κατά προτεραιότητα με βάση το νέο καθεστώς αλλά χωρίς νέο παράβολο</p>
---	--

B. Ζητήματα προς περαιτέρω επεξεργασία βάσει του σχεδίου νόμου για τροποποίηση του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Ποινικό κώλυμα (νέο άρθρο 1^α ΚΕΙ, § 5^β)

Η απ' ευθείας παραπομπή του νέου άρθρου 1^α § 5^β ΚΕΙ στη διάταξη του άρθρου 5 § 1^β ΚΕΙ περί ποινικού κωλύματος πολιτογράφησης, είναι πιθανό να δημιουργήσει σύγχυση ως προς τις συνέπειες τυχόν επιβολής αναμορφωτικών και θεραπευτικών μέτρων για διάπραξη αδικημάτων από ανηλίκους. Θα ήταν χρήσιμο να διευκρινισθεί ρητά, στον ίδιο τον νόμο, ότι τα μέτρα αυτά δεν αποτελούν ποινική καταδίκη και επομένως δεν συνιστούν λόγο απόρριψης της αίτησης για κτήση ιθαγένειας. Ενδεικτικά, η σχετική διάταξη θα μπορούσε να λάβει την ακόλουθη μορφή: **«Η αίτηση απορρίπτεται αν ο αιτών έχει καταδικασθεί αμετάκλητα σε ποινή στέρησης της ελευθερίας κατά την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 5, εξαιρουμένων των περιπτώσεων υποβολής ανηλίκου σε αναμορφωτικά και θεραπευτικά μέτρα. Επίσης η αίτηση απορρίπτεται αν συντρέχουν λόγοι δημόσιας ή εθνικής ασφάλειας ...».**

Επιτυχής παρακολούθηση εκπαίδευσης (νέο άρθρο 1^α ΚΕΙ, § 2)

Η ανελαστική προϋπόθεση επιτυχούς παρακολούθησης αφήνει εκτός ελληνικής ιθαγένειας παιδιά τα οποία έχουν μεν ενσωματωθεί στην ελληνική κοινωνία αλλ' αδυνατούν να ολοκληρώσουν επιτυχώς τις απαιτούμενες τάξεις λόγω ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών και μαθησιακών δυσκολιών. Θα ήταν χρήσιμο, εν όψει και της υποχρέωσης για λήψη θετικών μέτρων προστασίας, να προβλεφθούν εναλλακτικές προϋποθέσεις για την κατηγορία αυτή, όπως λ.χ. συνδυασμός απλής (όχι επιτυχούς) σχολικής παρακολούθησης με πιστοποίηση της μαθησιακής δυσκολίας από αρμόδιο δημόσιο διαγνωστικό φορέα.